

denarci, ki bi se pa še izdatno pomnožili, ako bi se dovelo ljudstvo vsaj deloma do moderne tehnike in bi se udejstvila že tolikrat izražena, a še ne uresničena želja po organizaciji ter bi se že dalo enkrat slovo sedanjemu zistemu razpečavanju blaga potom prekupcev.

Ne baš v ribniški dolini sami, pač pa prav blizu Ribnice prospeva še en pododdelek „suhe robe“; teh izdelkov romajo milijoni in milijoni leto za letom med svet. Mislimo namreč zobotrebce, ki jih izdelujejo v velikolaškem okraju. Delajo jih iz leševja, črnega gabra, drena in češminja. Pozimi se peča s tem delom staro in mlado. Hité, da vse mrgoli: eni cepijo palice, drugi obrezujejo ob straneh letvice, tretji jih ostré z nožem na obeh konceh in po sto skupaj vežejo v butarice. Dasi je videti zamudno, vendar gre delo pri spretnosti, kakršno imajo izdelovalci zobotrebcev, urno izpod rok. Tudi zaslužek ni preslab. Količkanj priden delavec si zasluži čez zimo 100 do 160 K. Delo je ročno, ali pa se poslužujejo nalašč za to prirejenih orodij. Eno je podobno navadnemu ribežnu, le da ima ostrejšé in močnejše kline, ki razpoljejo desko iz mehkega lesa v tanke letvice. Še urneje se dela z drugim orodjem, katero je izumil neki domač samouk. Na močni deski so

pritrjena pokoncu stoječa dleta, toliko narazen, kolikoršna je debelina zobotrebcev. Delavec nastavi dober palec debel okrogel klin na ta „stroj“, udari parkrat s kladvom in izpod njega padajo letvice, katere je treba le še na obeh konceh poostriti, in zobotrebci so gotovi. V vaseh velikolaške okolice: Kopolju, Robu, Podpeči, Ponikvi in Zagonici naredé v enem letu teh najmanjših izdelkov „suhe robe“ za vrednost 200.000 K. — Z izdelovanjem „suhe robe“ se pečajo ponekod tudi v ljubljanski okolici, zlasti okoli Šmarja; vendar veliko manj kot v rečenih vaseh.

Kakor „suha roba“ sploh, tako se spravljajo v promet tudi zobotrebci. Posamezniki tržijo z njimi na sejnih, a večinoma pa jih pokupijo prekupci, ki jih razpošiljajo v Gradec, na Dunaj, v Zagreb in drugam. Ker je izdelovanje zobotrebcev le malokje udomačeno, a rabijo jih povsod, zato se prav lahko razpečajo. A kakor drugod, ponavljamo tudi tu refren: Organizacije ni! Ako bi se napravilo v velikolaškem okraju skladišče za zobotrebce, bi se produkcija povzdignila in ljudstvo bi spoznalo kmalu, kolikega pomena je gospodarsko združevanje. Prodajali bi svoje izdelke po vse drugačni ceni, kot sedaj, ko so popolnoma odvisni od mešetarjev. (Dalje.)

ZVONIMIR:

MAJKI V SRČECE . . .

Lahno, lahno čez višave
plava pesmi moje glas
tja do ljubljene dobrane,
kjer stoji mi rodna vas.

Skozi okno borne kočé
prišepeče v tihi hram,
ondi majka moja joče:
— Kam zašel si, sinek, kam?

Majki v srčece ljubeče
moje pesmi glas prispè
pa raz lice ji veneče
solze biserne otrè . . .

